A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2013. április 25.*

„Fókatermékek kereskedelme — 1007/2009/EK rendelet — Végrehajtási rendelkezések — 737/2010/EU rendelet — Az említett termékek forgalomba hozatalának tilalma — Az inuit közösségekre vonatkozó kivétel — Jogellenességi kifogás — Jogalap — Szubszidiaritás — Arányosság — Hatáskörrel való visszaélés”

A T-526/10. sz. ügyben,

az **Inuit Tapiriit Kanatami** (székhelye: Ottawa [Kanada]),

a **Nattivak Hunters and Trappers Association** (székhelye: Qikiqtarjuaq [Kanada]),

a **Pangnirtung Hunters’ and Trappers’ Association** (székhelye: Pangnirtung [Kanada]),

Jaypootie Moesesie (lakóhelye: Qikiqtarjuaq),

Allen Kooneeliusie (lakóhelye: Qikiqtarjuaq),

Toomasie Newkingnak (lakóhelye: Qikiqtarjuaq),

David Kuptana (lakóhelye: Ulukhaktok [Kanada]),

Karliin Aariak (lakóhelye: Iqaluit [Kanada]),

a **Canadian Seal Marketing Group** (székhelye: Quebec [Kanada]),

a **Ta Ma Su Seal Products, Inc.** (székhelye: Cap-aux-Meules [Kanada]),

a **Fur Institute of Canada** (székhelye: Ottawa),

a **NuTan Furs, Inc.** (székhelye: Catalina [Kanada]),

a **GC Rieber Skinn AS Bergen** (székhelye: Bergen [Norvégia]),

az **Inuit Circumpolar Council Greenland (ICC-Greenland)** (székhelye: Nuuk [Grönland, Dánia]),

Johannes Egede (lakóhelye: Nuuk),

a **Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK)** (székhelye: Nuuk),

a **William E. Scott & Son** (székhelye: Edinburgh [Egyesült Királyság]),

* Az eljárás nyelve: angol.

az **Association des chasseurs de phoques des Îles-de-la-Madeleine** (székhelye: Cap-aux-Meules),

a **Hatem Yavuz Deri Sanayi iç Ve Diş Ticaret Ltd Şirketi** (székhelye: Isztanbul [Törökország]),

a **Northeast Coast Sealers' Co-Operative Society, Ltd** (székhelye: Fleur-de-Lys [Kanada])

(képviselik őket: J. Bouckaert és H. Viaene ügyvédek)

felpereseknek

az **Európai Bizottság** (képviselik: E. White, P. Oliver és K. Mifsud-Bonnici, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatják:

az **Európai Parlament** (képviselik kezdetben: I. Anagnostopoulou és L. Visaggio, később: M. Visaggio és D. Gauci, meghatalmazotti minőségben)

és

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: M. Moore és K. Michoel, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozók,

a fókatermékek kereskedelméről szóló 1007/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2010. augusztus 10-i 737/2010/EU bizottsági rendelet (HL L 216., 1. o.) megsemmisítése iránt benyújtott kereset tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (hetedik tanács),

tagjai: A. Dittrich elnök, I. Wiszniewska-Białecka és M. Prek (előadó) bírák,

hivatalvezető: J. Weychert tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. október 11-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

A tényállás, az eljárás és a felek kérelmei

1 2009. szeptember 16-án az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa elfogadta a fókatermékek kereskedelméről szóló 1007/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet (HL L 286., 36. o.; a továbbiakban: alaprendelet), amelynek 1. cikke alapján az a célja, hogy harmonizált szabályokat állapítson meg a fókatermékek forgalomba hozatalára.

2 Az alaprendelet 3. cikkének (1) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„Fókatermékek forgalomba hozatala csak akkor megengedett, ha a fókatermékek az inuitok és egyéb őslakos közösségek által hagyományosan folytatott vadászatból származnak, és hozzájárulnak a létfenntartásukhoz. E feltételeket a behozott termékek behozatalának időpontjában vagy helyén kell alkalmazni."

3 Az alaprendelet (14) preambulumbekezdése e tekintetben pontosítja, hogy a fókavadászattal létfenntartásuk biztosításának módjaként foglalkozó inuit közösségek alapvető gazdasági és társadalmi érdekei nem sérülhetnek. Az említett preambulumbekezdés szerint ugyanis a vadászat az inuit társadalom tagjai kultúrájának és identitásának szerves része, és mint ilyet az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozat is elismeri. Ezért engedélyezni kell az olyan fókatermékek forgalomba hozatalát, amelyek az inuit és más őslakos közösségek által hagyományosan folytatott vadászatból származnak, és amelyek hozzájárulnak a létfenntartásukhoz.

4 Az alaprendelet 3. cikkének (4) bekezdéséből és 5. cikkének (3) bekezdéséből következik, hogy a különösen az inuit közösségek javára adott felhatalmazás végrehajtásával kapcsolatos intézkedéseket az Európai Bizottságnak kell elfogadnia.

5 Az alaprendelet 8. cikke szerint a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba, 3. cikke azonban 2010. augusztus 20-tól alkalmazandó.

6 A Törvényszék hivatalához 2010. január 11-én benyújtott keresetlevéllel az Inuit Tapiriit Kanatami, a Nattivak Hunters and Trappers Association, a Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association, MMJaypootie Moesesie, Allen Kooneeliusie, Toomasie Newkingnak, David Kuptana, Karliin Aariak, Efstathios Andreas Agathos, a Canadian Seal Marketing Group, Ta Ma Su Seal Products, Inc., a Fur Institute of Canada, NuTan Furs, Inc., GC Rieber Skinn AS, Inuit Circumpolar Conference Greenland (ICC), Johannes Egede és Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK) keresetet indítottak az alaprendelet megsemmisítése iránt. A Törvényszék a T-18/10. sz., Inuit Tapiriit Kanatami és társai kontra Parlement és Tanács ügyben 2011. szeptember 6-én hozott, jelenleg fellebbezési eljárás tárgyát képező végzésével (EBHT 2011., II-5599. o.) az említett keresetet – mint elfogadhatatlant – elutasította.

7 2010. augusztus 10-én a Bizottság elfogadta az alaprendelet végrehajtására vonatkozó szabályokról szóló, 737/2010/EU rendeletet (HL L 216, 1. o., a továbbiakban: megtámadott rendelet). E rendelet 12. cikke alapján a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

8 2010. november 9-én a felperesek, azaz az Inuit Tapiriit Kanatami, a Nattivak Hunters and Trappers Association, a Pangnirtung Hunters' and Trappers' Association, Jaypootie Moesesie, Allen Kooneeliusie, Toomasie Newkingnak, David Kuptana, Karliin Aariak, a Canadian Seal Marketing Group, a Ta Ma Su Seal Products, Inc., a Fur Institute of Canada, a NuTan Furs, Inc., a GC Rieber Skinn AS, az Inuit Circumpolar Council Greenland (ICC-Greenland), Johannes Egede, a Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat (KNAPK), a William E. Scott & Son, az Association des chasseurs de phoques des Îles-de-la-Madeleine, a Hatem Yavuz Deri Sanayi iç Ve Diş Ticaret Ltd Şirketi és a Northeast Coast Sealers' Co-Operative Society, Ltd előterjesztették a jelen keresetet a megtámadott rendelet megsemmisítése iránt.

9 A Törvényszék hivatalához 2011. február 11-én és 23-án külön-külön benyújtott beadványával a Parlament és a Tanács azt kérte, hogy a Bizottság kérelmeinek támogatása végett az eljárásba beavatkozhasson. A felperesek és a Bizottság e kérelmek vonatkozásában nem terjesztettek elő észrevételeket.

10 2011. április 13-i végzésével a Törvényszék hetedik tanácsának elnöke megengedte, hogy a Parlament és a Tanács beavatkozzon.

11 2011. július 7-én a Parlament és a Tanács benyújtották beavatkozási beadványukat.

12 2011. augusztus 9-én a felperesek levelet nyújtottak be, amely módosításokat tartalmazott a költségviseléssel kapcsolatos kérelmük vonatkozásában. A Törvényszék hetedik tanácsának elnöke 2011. augusztus 29-i határozatával e leveleit az ügy irataihoz csatolta. 2011. szeptember 8-án és 12-én a Bizottság, majd pedig a Tanács és a Parlament előterjesztették észrevételeiket a felperesek kérelmeinek fent említett módosításával kapcsolatban.

13 2011. szeptember 13-án a felperesek előterjesztették észrevételeiket a Parlament és a Tanács beavatkozási beadványaival kapcsolatban.

14 A felperesek azt kérik, hogy a Törvényszék:

– nyilvánítsa elfogadhatónak a keresetet;

– semmisítse meg a megtámadott rendeletet;

– az EUMSZ 277. cikk alkalmazásával nyilvánítsa az alaprendeletet elfogadhatatlannak;

– a Parlamentet és a Tanácsot kötelezze a költségek viselésére.

15 A Bizottság és a Tanács azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el keresetet;

– kötelezze a felpereseket egyetemlegesen a költségek viselésére.

16 A Tanács azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el keresetet;

– kötelezze a felpereseket egyetemlegesen a költségek viselésére;

– ne kötelezze őt részben vagy egészben a felperesek költségeinek a viselésére.

17 2010. augusztus 9-i levelükben, valamint a tárgyaláson a felperesek azt kérték a Törvényszéktől, hogy a Bizottságot kötelezze a saját és a felperesek költségeinek a viselésére, továbbá a Parlamentet és a Tanácsot kötelezze saját költségeiknek a viselésére.

A jogkérdésről

Az elfogadhatóságról

18 Beavatkozási beadványában a Tanács arra hivatkozik, hogy a felperesek többsége nem felel meg az EUMSZ 263. cikkben szereplő elfogadhatósági feltételeknek abban az értelemben, hogy a megtámadott rendelet nem érinti közvetlenül valamennyiüket.

19 Viszonválaszában, valamint a tárgyaláson a Bizottság azt állította, hogy a kereset legalábbis egyes felperesek esetében elfogadhatónak tűnik. Mindazonáltal a tárgyaláson pontosította, hogy álláspontja szerint nem fogadható el az említett felperesek által előterjesztett valamennyi érv, és hogy azokat nem kell figyelembe venni.

20 Emlékeztetni kell arra, hogy az európai uniós bíróságok jogosultak mérlegelni az egyes ügyek körülményei alapján, hogy a gondos igazságszolgáltatás indokolja-e a kereset anélkül történő érdemi elutasítását, hogy határoznának az alperes által előterjesztett elfogadhatatlansági kifogásról (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-23/00. P. sz., Tanács kontra Boehringer ügyben 2002. február 26-án hozott ítéletének [EBHT 2002., I-1873. o.] 51. és 52. pontját és a C-233/02. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben 2004. március 23-án hozott ítéletének [EBHT 2004., I-2759. o.] 26. pontját; valamint a Törvényszék T-190/07. sz., KEK Diavlos kontra Bizottság ügyben 2010. március 18-án hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 32. pontját).

21 A jelen ügy körülményei között és az eljárás rendszerére tekintettel először is a felperesek megsemmisítésre irányuló kérelmeit kell megvizsgálni, anélkül hogy előzőleg a kereset egészének vagy a felperesek által felhozott egyes érvek és jogellenességi kifogások elfogadhatóságáról döntés születne, mivel a kereset az alábbiakban kifejtett okokból mindenképpen alaptalan.

Az ügy érdeméről

22 Keresetük alátámasztására a felperesek főképpen az alaprendelet jogellenességére alapított jogalapra hivatkoznak. E rendelet szerintük a jelen ügyben nem alkalmazható, ami a megtámadott rendeletet minden jogalapjától megfosztaná és a megsemmisítését eredményezné. A másodlagosan hivatkozott második jogalap keretében a felperesek az állítólagos hatáskörrel való visszaélésre hivatkozva kérik a megtámadott rendelet megsemmisítését.

A megtámadott rendelet jogalapjának hiányára alapított első jogalapról

23 A jelen jogalap keretében a felperesek jogellenességi kifogásra hivatkoznak az alaprendelettel szemben. A jogalap három részre oszlik.

24 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 277. cikk egy alapelv kifejeződése, mely járulékos módon bármely fél számára biztosítja az őt közvetlenül és személyében érintő határozat megsemmisítése érdekében, a vitatott határozat jogi alapját képező korábbi intézményi jogi aktusok érvényessége megtámadásának jogát, ha az érintett fél nem rendelkezik azzal a joggal, hogy az EUMSZ 263. cikk alapján közvetlen keresetet nyújtson be az említett jogi aktusok ellen, amelyeknek következményei őt terhelik anélkül, hogy lehetősége lett volna annak megsemmisítését kérnie (lásd ebben az értelemben a Bíróság 92/78. sz., Simmenthal kontra Bizottság ügyben 1979. március 6-án hozott ítéletének [EBHT 1979., 777. o.] 39. pontját és a 262/80. sz., Andersen és társai kontra Parlament ügyben 1980. január 19-én hozott ítéletének [EBHT 1984., 195. o.] 6. pontját).

– Az alaprendelet jogalapjának téves megválasztására alapított első részről

25 Az alaprendelet elfogadására az EK 95. cikk alapján került sor. E rendelet, 1. cikke alapján harmonizált szabályokat állapít meg a fókatermékek forgalomba hozatala vonatkozásában.

26 Első kifogásuk keretében a felperesek azt állítják, hogy a Parlament és a Tanács jogi tévedést követtek el, amikor az EK 95. cikket jelölték meg az alaprendelet elfogadásának jogalapjaként. A Bizottság által előterjesztett, a fókatermékek kereskedelméről szóló parlamenti és tanácsi rendeletjavaslat

(COM(2008) 469 végleges, 2008. július 23.; a továbbiakban: alaprendelet-javaslat) indokolásából és az alaprendelet preambulumából következik, hogy e rendeletnek az állatok jóllétének védelme és nem a belső piac működése a fő célja.

27 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az Unió hatásköri rendszerében egy uniós jogi aktus jogalapja megválasztásának olyan objektív elemeken kell alapulnia, amelyek alkalmasak a bírósági felülvizsgálatra. Ilyen elemnek számít többek között a jogi aktus célja és tartalma (lásd a Bíróság C-479/04. sz. Laserdisken-ügyben 2006. szeptember 12-én hozott ítéletének [EBHT 2006., I-8089. o.] 30. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

28 Szintén az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az EK 95. cikk (1) bekezdésében szereplő intézkedések tényleges célja a belső piac létrehozása és működése feltételeinek javítása. Bár a nemzeti szabályozások eltérő voltának, az alapvető szabadságok korlátozása elméleti veszélyének vagy a verseny torzulásának egyszerű megállapítása nem elegendő az EK 95. cikk jogalapként történő megjelöléséhez, arra az uniós jogalkotó különösen a nemzeti szabályozások közötti olyan eltérések esetében hivatkozhat, amelyek gátolják az alapvető szabadságok érvényesülését, és ezáltal közvetlenül érintik a közös piac működését (lásd a Bíróság C-58/08. sz., Vodafone és társai ügyben 2010. június 8-án hozott ítéletének [EBHT 2010., I-4999. o.] 32. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

29 E rendelkezésre mint jogalapra akkor is lehet hivatkozni, ha a nemzeti szabályozások eltérő alakulásából adódó jövőbeni kereskedelmi akadályok megelőzése a cél. Az ilyen akadályok keletkezésének azonban valószínűnek kell lennie, és a kifogásolt intézkedésnek ezen akadályok megelőzésére kell irányulnia (lásd a fenti 28. pontban hivatkozott Vodafone és társai ügyben 33. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

30 Emlékeztetni kell azonban arra, hogy az EK 95. cikk jogalapként való használata nem igazolt, ha az elfogadandó aktus csak járulékosan irányul a belső piac feltételeinek harmonizálására (lásd a Bíróság C-209/97. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 1999. november 18-án hozott ítéletének [EBHT 1999., I-8067. o.] 35. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

31 Az előbbiekből következik, hogy ha léteznek kereskedelmi akadályok, vagy valószínű, hogy a jövőben felmerülnek ilyen akadályok amiatt, mert a tagállamok eltérő intézkedéseket hoztak vagy hoznak valamely termékkel vagy termékkategóriával kapcsolatban, és ezáltal a védelem különböző szintjeit biztosítják, az érintett termék vagy termékek szabad mozgását akadályozva ezzel az Unión belül, az EK 95. cikk felhatalmazza az uniós jogalkotót arra, hogy egyrészt az említett cikk (3) bekezdésével, másrészt az EK-Szerződésben szereplő vagy az ítélkezési gyakorlat által kialakított jogelvekkel – különösen az arányosság elvével – összhangban lévő megfelelő intézkedések elfogadásával beavatkozzon (a Bíróság C-210/03. sz. Swedish Match ügyben 2004. december 14-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-11893. o.] 33. pontja és a C-434/02. sz. Arnold André-ügyben 2004. december 14-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-11825. o.] 34. pontja).

32 A Bíróság azt is megállapította, hogy az EK 95. cikkben szereplő „[jogszabályok] közelítésére vonatkozó intézkedések” kifejezéssel a Szerződés alkotói a kívánt eredmény elérése céljából – a harmonizálandó terület általános összefüggései és sajátos körülményei függvényében – mérlegelési jogkört kívántak biztosítani az uniós jogalkotó számára a közelítés legmegfelelőbb módját illetően, különösen azokban a tárgykörökben, amelyeket összetett műszaki sajátosságok jellemeznek (lásd a fenti 28. pontban hivatkozott Vodafone és társai ügyben hozott ítélet 35. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

33 A körülmények függvényében ezek a megfelelő intézkedések valamennyi tagállamot kötelezhetik az érintett termék vagy termékek forgalmazásának engedélyezésére, az ilyen engedélyezési kötelezettség bizonyos feltételekhez kötésére, vagy akár valamely termék vagy termékek forgalmazásának átmeneti vagy végleges tilalmára (lásd a fenti 31. pontban hivatkozott Swedish Match ügyben hozott ítélet 34. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

34 Ezen megfontolások összességére tekintettel kell a Bíróságnak megvizsgálnia, hogy teljesültek-e az EK 95. cikkre mint az alaprendelet jogalapjára történő hivatkozás feltételei.

35 A jelen ügyben az alaprendeletből egyértelműen kitűnik, hogy annak fő célja nem az állatok jóllétének védelme, hanem ténylegesen a belső piac működésének javítása.

36 Először is e tekintetben meg kell említeni, hogy az alaprendelet elfogadása időpontjában az érintett termékek vonatkozásában a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései eltértek egymástól.

37 Ennek megfelelően az alaprendelet-javaslatból kitűnik, hogy több tagállam a polgárok aggodalmaira és nyomásgyakorlására válaszul olyan jogszabályi intézkedéseket fogadott el vagy készült elfogadni, amelyek a fókatermékek előállításához kapcsolódó gazdasági tevékenységek korlátozására vagy megtiltására irányultak, és hogy e helyzetnek új jogszabályok kezdeményezéséhez kellett vezetnie a tagállamokban. A Bizottság megállapította, hogy az Unióban egyidejűleg eltérő kereskedelmi feltételek állnak fenn, amelyek tagállamonként vagy tagállami csoportonként változnak, és hogy ez a belső piac szétaprózódottságát eredményezi, mivel a gazdasági szereplőknek kereskedelmi gyakorlatukat az egyes tagállamokban hatályos különböző rendelkezésekhez kell igazítaniuk.

38 Hasonlóképpen az alaprendelet (4) és (5) preambulumbekezdésében szerepel, hogy „[a] fókavadászat miatt a közvélemény és a kormányok állatjólléti szempontok iránt fogékony tagjai súlyos aggodalmukat fejezték ki” azon szenvedés miatt, amit a fókák leölése és megnyúzása okoz az állatoknak, és hogy „[a]z állampolgároknak és a fogyasztóknak […] [az] állatjólléti vonatkozás[okkal], valamint az azzal kapcsolatos aggodalmaira válaszul, hogy olyan állatokból készült termékek lehetnek forgalomban, amelyeket oly módon öltek le és nyúztak meg, amely […] szenvedést okoz, [és hogy] számos tagállam jogszabályokat fogadott el vagy szándékozik elfogadni a fókatermékek kereskedelmének szabályozásáról, megtiltván e cikkek behozatalát és előállítását, ugyanakkor nem korlátozzák e termékek kereskedelmét más tagállamokban”.

39 Márpedig az alaprendelet (6)–(8) preambulumbekezdése értelmében „a fókatermékek kereskedelmére, behozatalára, előállítására és forgalomba hozatalára vonatkozó nemzeti rendelkezések között[i] […] eltérések kedvezőtlenül befolyásolják azon termékek belső piacának működését, amelyek fókatermékeket tartalmaznak vagy tartalmazhatnak, valamint akadályozzák az ilyen termékek kereskedelmét, és […] elveheti a fogyasztók kedvét attól, hogy olyan, nem fókából készült termékeket vásároljanak, amelyeket nem lehet könnyen megkülönböztetni a fókából készült, hasonló áruktól, vagy olyan termékeket, amelyek fókából nyert elemeket vagy összetevőket tartalmazhatnak, anélkül, hogy ez egyértelműen felismerhető lenne.” Az alaprendelet célja tehát az volt, hogy „össze kell hangolni[…] a fókatermékekkel kapcsolatos kereskedelmi tevékenységekre vonatkozó szabályokat a Közösségen belül, és ezáltal [meg kell]előzni[…] a belső piac zavarait az érintett termékek vonatkozásában, beleértve a fókatermékekkel egyenértékű vagy az azokat helyettesítő termékeket is”.

40 A fent hivatkozott preambulumbekezdések vizsgálatából következik, hogy noha az állampolgároknak és a fogyasztóknak az állatok jóllétének kérdésével kapcsolatos aggodalmai miatt több tagállam fogadott el, vagy tervezett elfogadni olyan intézkedéseket, amelyek a fókatermékek kereskedelmét szabályozzák, az Unió a maga részéről azzal a céllal lépett fel, hogy harmonizálja a szóban forgó szabályokat, és ily módon elkerülje az érintett termékek belső piacának zavarait.

41 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint, amennyiben az EK 95. cikkre mint jogalapra történő hivatkozás feltételei teljesülnek, az uniós jogalkotót nem lehet megakadályozni abban, hogy erre a jogalapra hivatkozzon, tekintettel arra, hogy az állatok jólétének védelme meghatározó a jogalap megválasztása során. Ugyanez a helyzet állhat elő analógia útján a közegészség védelme (a Bíróság C-376/98. sz., Németország kontra Parlament és Tanács ügyben 2000. október 5-én hozott ítéletének [EBHT 2000., I-8419. o.] 88. pontja; C-491/01. sz., British American Tobacco [Investments] és Imperial Tobacco ügyben 2002. december 10-én hozott ítéletének [EBHT 2002.,

I-11453. o.] 62. pontja, valamint a C-154/04. és C-155/04. sz., Alliance for Natural Health és társai egyesített ügyekben 2005. július 12-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-6451. o.] 30. pontja) és a fogyasztóvédelem tekintetében (a fenti 28. pontban hivatkozott Vodafone és társai ügyben hozott ítélet 36. pontja).

42 Ezenkívül emlékeztetni kell arra, hogy az állatok jóllétének védelme olyan jogszerű közérdekű cél, amelynek jelentősége többek között az EK-Szerződéshez csatolt, az állatok védelméről és kíméletéről szóló jegyzőkönyv (HL 1997. C 340., 110. o.; a továbbiakban: jegyzőkönyv) tagállamok általi elfogadásában nyilvánult meg. A Bíróság egyébiránt több alkalommal hangsúlyozta azt az érdeklődést, amelyet a Közösség tanúsít az állatok egészsége és védelme iránt (a Bíróság C-100/08. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 2009. szeptember 10-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 91. pontja).

43 Ahogyan az alaprendelet (9) és (10) preambulumbekezdéséből következik, az uniós jogalkotó, tudatában azon kötelezettségének, hogy a belső piaci politika kialakításakor és végrehajtásakor a jegyzőkönyvvel összhangban figyelembe kell vennie az állatjólléti követelményeket, e keretben megállapította, hogy a belső piac jelenlegi szétaprózottságának megszüntetése érdekében az állatjólléti szempontok figyelembevétele mellett harmonizált szabályokat kell előírni.

44 Márpedig ahhoz, hogy hatékony legyen, a jelen esetben tervezett intézkedésnek megfelelő választ kell adnia azon okok tekintetében, amelyek a különböző tagállamokban meglévő vagy tervezett szabályozásokhoz vezettek. E vonatkozásban az alaprendelet (10) preambulumbekezdéséből következik, hogy „a fókatermékek forgalomba hozatalát főszabály szerint nem szabad engedélyezni” a fogyasztói bizalom helyreállítása érdekében, biztosítván ugyanakkor az állatjólléti szempontok teljes mértékű érvényesülését. Ezenkívül az uniós jogalkotó megállapította, hogy annak érdekében, hogy választ adjanak a polgárok és a fogyasztók aggályaira, amelyek kiterjednek „a fókák leölésére és megnyúzására […], szükséges fellépni a fókatermékek forgalmazásához vezető kereslet, és így a fókák kereskedelmi célú vadászatát ösztönző gazdasági kereslet csökkentése érdekében is”.

45 Ahogyan ugyanis az alaprendelet (13) preambulumbekezdéséből következik, az uniós jogalkotó úgy vélte, hogy az érintett termékek belső piacának működésében fennálló és előre jelzett zavarok megakadályozásának leghatékonyabb módja a fogyasztók megnyugtatása annak biztosításával – többek között a harmadik országokból történő behozatal megtiltása révén –, hogy általában véve a jövőben semmilyen fókaterméket nem hoznak forgalomba az Unió piacán.

46 Az uniós jogalkotó azonban egy kivételt tett a fenti tilalom alól az inuit közösségek és más őslakos közösségek által létfenntartásuk biztosításának módjaként folytatott fókavadászat esetében. Az alaprendelet (14) preambulumbekezdése ugyanis pontosítja, hogy „[a] fókavadászattal létfenntartásuk biztosításának módjaként foglalkozó inuit közösségek alapvető gazdasági és társadalmi érdekei nem sérülhetnek”.

47 Ezenkívül az alaprendelet (3), (7) és (8) preambulumbekezdéséből következik, hogy e rendelet célja továbbá az olyan termékek szabad mozgását akadályozó korlátok eltörlése, amelyek nem fókából készültek, de amelyeket éppen jellegük folytán nehéz, vagy akár lehetetlen megkülönböztetni a fókából készült, hasonló áruktól, vagy olyan termékekének, amelyek fókából nyert elemeket vagy összetevőket tartalmazhatnak, anélkül hogy ez egyértelműen felismerhető lenne. A fogyasztók afelől történő megnyugtatása folytán ugyanis, hogy az őslakos közösségek által létfenntartásuk biztosításának módjaként folytatott hagyományos vadászatból származó termékek kivételével a jövőben nem hoznak forgalomban fókatermékeket az Unióban, az utóbbiak és a nem fókából készült termékek megkülönböztetésének kérdése többé nem merül fel, és a szóban forgó termékek valamennyi kategóriája szabadon mozoghat az Unió területén.

48 Ezen összefüggésben az uniós jogalkotónak az EK 95. cikken alapuló fellépése igazoltnak tűnik.

49 E következtetést nem cáfolják a felperesek azon különböző érvei, amelyekkel az utóbbiak vitatják a fenti pontokban említett több megállapítás valósságát. Különösen a nemzeti szabályozások közötti eltéréseket illetően a felperesek arra hivatkoznak, hogy az alaprendelet-javaslatból kitűnik, hogy még csak két tagállam fogadott el jogszabályokat a fókatermékek kereskedelmének szabályozására, és egy harmadik vette ezt tervbe. Ezenkívül arra hivatkoznak, hogy a Bizottság azon állítása, amely szerint „[n]em zárható ki […], hogy a jövőben más tagállamok hasonló intézkedéseket hoznak" nem elegendő a belső piac működése akadályozásának megállapításához.

50 Először is az alaprendelet-javaslatból származó utóbbi állítást illetően elegendő rámutatni, hogy azt az alaprendelet nem vette át, amelynek a szövege az időközben már megváltozott helyzetet tükrözi. Ily módon az alaprendelet (5) és (6) preambulumbekezdése azt említi, hogy „számos" tagállam jogszabályokat fogadott el, vagy szándékozik elfogadni a fókatermékek kereskedelmének szabályozásáról, ugyanakkor más tagállamokban nem korlátozzák e termékek kereskedelmét. E tekintetben a Bizottság pontosította, hogy az alaprendelet elfogadásának időpontjában három tagállamban volt hatályban tilalom a fókatermékekre vonatkozóan, egy tagállam fogadott el olyan tilalmat, amely még nem lépett hatályba, két másik tagállam tett közzé és küldött meg a Bizottság részére erre vonatkozó jogszabálytervezeteket, és három további tagállam közölte azzal kapcsolatos szándékát, hogy az Unió által elfogadott intézkedések hiányában szintén tilalmakat kívánnak alkalmazni.

51 Másodszor – függetlenül azon tagállamok pontos számától, amelyek az alaprendelet elfogadása időpontjában már fogadtak el jogszabályt e kérdésben, vagy egyértelműen kinyilvánították ezirányú szándékukat – meg kell állapítani, hogy ezen eltérő intézkedések jellegüknél fogva a fókatermékek szabad mozgásának akadályát képezték. Ezen összefüggésben az a körülmény, hogy kisebb számú tagállam egy konkrét területen már alkotott jogszabályt, vagy volt erre irányuló szándéka, nem minősülhet döntő szempontnak valamely uniós szintű jogközelítő intézkedés lehetősége vonatkozásában (lásd ebben az értelemben a fenti 31. pontban hivatkozott Swedish Match ügyben hozott ítélet 37. pontját és a fenti 31. pontban hivatkozott Arnold André-ügyben hozott ítélet 38. pontját).

52 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben az uniós jogalkotó helyesen jutott arra a következtetésre, hogy uniós szintű cselekvés hiányában – tekintettel a polgároknak és a fogyasztóknak a fókák jóllétével kapcsolatos növekvő aggodalmait tükröző új szabályok tagállamok általi elfogadására – valószínű, hogy a fókatermékeket tartalmazó vagy valószínűleg tartalmazó termékek kereskedelmében akadályok merülnek fel. (lásd ebben az értelemben a fenti 31. pontban hivatkozott Swedish Match ügyben hozott ítélet 39. pontját), vagy már fenn is állnak.

53 A felperesek arra is hivatkoznak, hogy a fenti 31. pontban hivatkozott Swedish Match ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben a Bíróság által figyelembe vett döntő körülmény az volt, hogy a dohánytermékek piaca olyan piac, amelyen a tagállamok közötti kereskedelem viszonylag jelentős. A fókatermékek kereskedelme vonatkozásában azonban nem ez a helyzet, különös tekintettel az azon tagállamok közötti kereskedelemre, amelyek már alkottak jogszabályokat e kérdésben.

54 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság kimondta, miszerint az EK 95. cikk mint jogalap alkalmazása nem előfeltételezi, hogy az e jogalapon alapuló intézkedés által említett helyzetek mindegyikében tényleges kapcsolat áll fenn a tagállamok közötti szabad mozgással. Amint azt már a Bíróság hangsúlyozta, az EK 95. cikkben foglalt jogalapra való hivatkozás jogosságának tekintetében annak van jelentősége, hogy az e jogalapon elfogadott jogi aktus tényleges célja a belső piac megteremtése és működése feltételeinek javítása legyen (lásd a Bíróság C-380/03. sz., Németország kontra Parlament és Tanács ügyben 2006. december 12-én hozott ítéletének [EBHT 2006., I-11573. o.] 80. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

55 A felperesek érve semmi esetre sem fogadható el. Azon állításukat illetően, amely szerint a fókatermékek előállítása az Unióban elhanyagolható, meg kell jegyezni, hogy e termelés mennyisége nem lehet hasznos az érintett termékek tagállamok közötti kereskedelme jelentőségének meghatározása során, mivel e meghatározás keretében szintén figyelembe kell venni az Unióba behozott termékek kereskedelmét.

56 Ezenkívül pontosítani kell, hogy az alaprendelet (7) és (8) preambulumbekezdése szerint a eltérő nemzeti rendelkezések megléte még inkább elveheti „a fogyasztók kedvét attól, hogy olyan, nem fókából készült termékeket vásároljanak, amelyeket nem lehet könnyen megkülönböztetni a fókából készült, hasonló áruktól, vagy olyan termékeket, amelyek fókából nyert elemeket vagy összetevőket tartalmazhatnak, anélkül, hogy ez egyértelműen felismerhető lenne, például prémeket, Omega-3 kapszulákat, olajokat és bőrárukat”. Ahogyan ugyanis a fenti 47. pontban is szerepel, meg kell állapítani, hogy az említett rendeletben szereplő harmonizációs intézkedések célja a zavarok elkerülése az érintett termékek belső piacán, a fókatermékekkel egyenértékű vagy azokat helyettesítő termékeket is beleértve. Márpedig, ahogyan a fókaterméknek az alaprendelet 2. cikkében és (3) preambulumbekezdésében szereplő meghatározásából következik, a fókatermékek és az olyan termékek, amelyek ugyan nem fókából származnak, de hasonlók azokhoz, vagy fókából származó összetevőket tartalmaznak, nagyon sokfélék, és olyan széles körben fogyasztott termékek tartoznak közéjük, amelyek tekintetében a tagállamok közötti kereskedelem bizonyosan nem elhanyagolható.

57 Ezen összefüggésben a felperesek azon állítása sem fogadható el, hogy kizárólag az azon tagállamokat érintő kereskedelmet kell figyelembe venni, amelyek már jogszabályokat alkottak e kérdésben. Mivel ugyanis a harmonizációs intézkedéssel érintett termékek meghatározása széles, egyértelműnek tűnik, hogy azok kereskedelmében valamennyi tagállam érintett.

58 A fentiek összessége alapján azt a következtetést kell levonni, hogy a fókatermékek kereskedelmét szabályozó nemzeti rendelkezések között már fennálló és valószínűleg egyre növekvő különbségek igazolták az uniós jogalkotónak az EK 95. cikk alapján való fellépését.

59 Másodszor e következtetés alapján meg kell vizsgálni, hogy az alaprendelet cikkeinek, különösen az 1., 3. és 4. cikkének ténylegesen célja-e a belső piac létrehozása és működése feltételeinek javítása.

60 Az alaprendelet 1. cikke értelmében az „harmonizált szabályokat állapít meg a fókatermékek forgalomba hozatalára vonatkozóan.” Ezenkívül a (15) preambulumbekezdéséből következik, hogy az említett rendelet „nem érinti tehát a fókavadászatot szabályozó, egyéb közösségi és nemzeti szabályokat”.

61 Ily módon az alaprendelet 3. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „fókatermékek forgalomba hozatala csak akkor megengedett, ha a fókatermékek az inuitok és egyéb őslakos közösségek által hagyományosan folytatott vadászatból származnak, és hozzájárulnak a létfenntartásukhoz[, és hogy e] feltételeket a behozott termékek behozatalának időpontjában vagy helyén kell alkalmazni”.

62 Ráadásul annak biztosítása érdekében, hogy szabadon mozoghassaka az Unió belső piacán az alaprendelet 3. cikkének (1) bekezdésében engedélyezett termékek, valamint valamennyi olyan termék, amely nem fókából származik, de nem különböztethető meg könnyen a fókából származó hasonló áruktól, vagy azon termékek, amelyek fókából származó elemeket vagy összetevőket tartalmazhatnak, anélkül hogy ez egyértelmű lenne, a jogalkotó az alaprendelet 4. cikkében úgy rendelkezett, hogy „[a] tagállamok nem akadályozzák az olyan fókatermékek forgalomba hozatalát, amelyek [az alap]rendeletnek megfelelnek”. Meg kell állapítani, hogy e rendelkezés teljes mértékben érvényesíti az alaprendeletnek a belső piac létrehozása és működése feltételeinek javítására irányuló célját. E cikkel ugyanis ellentétes, ha a tagállamok többek között olyan korlátozóbb rendelkezésekkel akadályozzák az említett valamennyi termékkategóriának az Unión belüli mozgását, amelyeket szükségesnek tarthatnak az állatok jóllétének biztosítása vagy a fogyasztók megnyugtatása érdekében. Az alaprendelet 4. cikke tehát az említett rendelet 1. cikkében kimondott célt fejezi ki.

63 Végül el kell utasítani a felperesek azon érvét, amely szerint az egyes fókakölykök bőrének és az abból származó termékeknek a tagállamokba történő behozataláról szóló, 1983. március 28-i 83/129/EGK tanácsi irányelv (HL L 91., 30. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 208. o.) legalábbis az alaprendelet indokaival összehasonlítható indokokon alapul, jóllehet azt az EGK 235. cikk alapján fogadták el, amelynek helyébe később az EK 308. cikk, majd ezt követően az EUMSZ 352. cikk lépett. Az ítélkezési gyakorlat szerint valamely jogi aktus jogalapját ugyanis nem más, adott esetben hasonló jellemzőkkel rendelkező uniós jogi aktusok jogalapjára, hanem az adott jogi aktus saját céljára és tartalmára tekintettel kell meghatározni (lásd a C-411/06. sz., Bizottság kontra Parlament és Tanács ügyben 2009. szeptember 8-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-7585. o.] 77. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Mindenesetre úgy tűnik, hogy az EGK-Szerződés alapján elfogadott, fent említett irányelv az alaprendeletétől eltérő célkitűzéseknek felel meg.

64 A fentiekből következik, hogy az alaprendelet tényleges célja a belső piac létrehozása és működése feltételeinek javítása, és ily módon azt el lehetett fogadni az EK 95. cikk alapján.

65 A másodlagosan felhozott második kifogás keretében a felperesek azt állítják, hogy az EK 95. cikk nem elégséges jogalap az alaprendelet elfogadásához, mivel – tekintettel arra, hogy az abban szereplő tilalom álláspontjuk szerint alapvetően a harmadik országokkal folytatott kereskedelmet érinti – az EK 133. cikkre is hivatkozni kellett volna. Emlékeztetnek arra, hogy az alaprendelet-javaslat mindkét rendelkezésre hivatkozott, és azt állítják, hogy az utóbbi és a végül elfogadott szöveg közötti eltérések nem igazolják a kizárólag az EK 95. cikkre történő hivatkozást. Márpedig a szóban forgó olyan termékek forgalomba hozatalának tilalma, amelyeket főképpen az Unión kívül állítanak elő, valójában behozatali tilalmat vezet be.

66 Az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy ha valamely uniós jogi aktus vizsgálatából az derül ki, hogy az kettős cél elérésére irányul, vagy két összetevőt foglal magában, és ezek egyike elsődlegesnek vagy döntőnek mutatkozik, míg a másik csak járulékos jellegű, az aktust csak egy jogalapra kell alapítani, mégpedig arra, amelyet az elsődleges vagy döntő cél vagy összetevő megkövetel (a fenti 41. pontban hivatkozott British American Tobacco [Investments] és Imperial Tobacco ügyben hozott ítélet 94. pontja.)

67 Kivételesen, amennyiben mégis megállapítást nyer, hogy a jogi aktus egyszerre több olyan célkitűzést is követ vagy több olyan összetevőből áll, amelyek elválaszthatatlanul kapcsolódnak egymáshoz, anélkül hogy az egyik a másikhoz képest másodlagos vagy közvetett lenne, e jogi aktus a különböző megfelelő jogalapokra alapítható (lásd a fenti 63. pontban hivatkozott Bizottság kontra Parlament és Tanács ügyben hozott ítélet 47. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

68 Következésképpen meg kell vizsgálni, hogy az alaprendelet szintén közös kereskedelempolitikai célra irányul-e, és tartalmaz-e az említett politikához tartozó olyan alkotóelemeket, amelyek elválaszthatatlanul kapcsolódnak a belső piac működésének javítására irányuló alkotóelemekhez, és ez akkora jelentőséggel bír, hogy az említett aktust kettős jogalapon kellett volna elfogadni.

69 E tekintetben először is meg kell említeni, hogy a rendelet-javaslattal ellentétben az alaprendelet önmagában a fókatermékeknek sem a behozatalát, sem a tranzitját, sem pedig a kivitelét nem tiltja. Az említett rendelet 3. cikkének (1) bekezdése kizárólag e termékek forgalomba hozatalát tiltja annak pontosításával, hogy a behozott termékek vonatkozásában e tilalmat a behozatal időpontjában vagy helyén kell alkalmazni az említett rendelet (10) preambulumbekezdéséből következő hatékonyság érdekében. E tekintetben az alaprendelet 2. cikkének (5) bekezdése úgy határozza meg a behozatalt, mint „áruk bármely beléptetése a Közösség vámterületére”.

70 A fókatermékek behozatala tehát kizárólag akkor tiltott, ha e termékeket az Unióban történő forgalomba hozatalra szánják. Ezenkívül a Bizottsághoz hasonlóan meg kell jegyezni, hogy azzal, hogy az alaprendelet megtiltotta a fókatermékek forgalomba hozatalát, nem akadályozta meg a fókatermékeknek az Unióba történő belépését, az ott történő raktározását, feldolgozását vagy

előállítását, amennyiben azokat kivitelre szánják, és soha nem bocsátják őket szabad forgalomba az Unió piacán. Ráadásul az alaprendelet 3. cikkének (2) bekezdése egyrészről azt is kimondja, hogy a fókatermékek behozatala akkor is megengedett, ha az alkalmi jellegű, és kizárólag személyes használatra és nem kereskedelmi célra szolgáló árukat érint, másrészről pedig azt, hogy a fókatermékek nonprofit alapon történő forgalomba hozatala akkor is megengedett, ha a nemzeti jog által szabályozott, kizárólag a tengeri erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás céljából folytatott vadászat melléktermékei. Végül a forgalombahozatali tilalom a tagállamokból származó fókatermékekre is vonatkozik, noha kétségtelen, hogy ezek aránya nem igazán jelentős.

71 A fentiekből azt kell leszűrni, hogy a behozatali tilalomról kifejezetten a fókatermékek forgalomba hozatalának megakadályozása és ily módon az alaprendeletnek a belső piac működésének javításában álló egyedüli céljának elérése érdekében rendelkeztek. E keretben az említett rendeletnek a külkereskedelemre gyakorolt joghatásai csak másodlagosak.

72 Következésképpen azt a következtetést kell levonni, hogy az alaprendelet és különösen az utóbbi 3. cikke (1) bekezdésének utolsó mondata által követett egyetlen cél azon intézkedések hatékonyságának biztosítása, amelyek a belső piac működésének javítására irányulnak, anélkül hogy emellett a közös kereskedelempolitika végrehajtásához kapcsolódó célt is követne. E következtetésre és a fenti 66. és 67. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel meg kell állapítani, hogy az alaprendeletnek nem lehetett egyidejűleg jogalapja az EK 95. és az EK 133. cikk.

73 Mindenesetre e tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a fenti 41. pontban hivatkozott British American Tobacco (Investments) és Imperial Tobacco ügyben hozott ítélet 98. pontjában a Bíróság kimondta, hogy az adott ügyben az irányelvnek az EK 133. cikkre mint másodlagos jogalapra történő e téves hivatkozása nem vonja maga után az irányelv érvénytelenségét. A Bíróság úgy vélte, hogy valamely uniós jogszabály jogi hivatkozásai között szereplő ilyen hiba ugyanis csupán tisztán alaki hibát jelent, kivéve ha az a jogszabály elfogadása során alkalmazott eljárás szabálytalanságát okozta (lásd a fenti 31. pontban hivatkozott Swedish Match ügyben hozott ítélet 44. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

74 A jelen ügyben analógia útján ugyanez a megközelítés alkalmazandó. Meg kell ugyanis jegyezni, hogy az EK 95. és az EK 133. cikk a Tanácson belül azonos szavazási szabályokat feltételez.

75 Az EK 95. cikk (1) bekezdése tehát úgy rendelkezik, hogy az annak alapján meghozott intézkedéseket az EK 251. cikkben megállapított együttdöntési eljárásnak megfelelően és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően fogadják el. Emlékeztetőül az EK 251. cikkben megállapított együttdöntési eljárás során a Tanács főszabály szerint minősített többséggel jár el, kivéve ha a közös álláspontho z a Parlament által javasolt módosításokat a Bizottság elutasító véleménye ellenére fogadja el, amikor is egyhangúsággal dönt. Az EK 133. cikk (4) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az e rendelkezésben ráruházott hatáskörök gyakorlása során a Tanács minősített többséggel jár el.

76 Ily módon az EK 95. és az EK 133. cikk által alkotott kettős jogalap igénybevétele nincs semmilyen befolyással a Tanácson belül alkalmazott szavazási szabályokra. Ezenkívül kizárólag az EK 95. cikk jogalapként való igénybevétele nem sértette a Parlament jogait, mivel e cikk kifejezetten az EK 251. cikkben említett együttdöntési eljárásra utal (lásd analógia útján a BíróságC-300/89. sz., Bizottság kontra Tanács ún. „titán-dioxid”-ügyben 1991. június 11-én hozott ítéletének [EBHT 1991., I-2867. o.] 17–21. pontját).

77 E feltételek mellett azt a következtetést kell levonni, hogy még annak feltételezése esetén is, hogy az alaprendelet az EK 133. cikk körébe is tartozik, kizárólag az EK 95. cikk jogalapként történő igénybevétele nem tehette szabálytalanná az említett rendelet elfogadására irányuló eljárást, és ily módon az említett rendelet ezen okból nem nyilvánítható érvénytelennek (lásd analógia útján a fenti

31. pontban hivatkozott Swedish Match ügyben hozott ítélet 43–45. pontját és a fenti 41. pontban hivatkozott British American Tobacco [Investments] és Imperial Tobacco egyesített ügyekben hozott ítélet 106–111. pontját).

78 A jelen jogalap első részét tehát el kell utasítani.

– A szubszidiaritás és az arányosság elvének megsértésére alapított második jogalapról

79 Először a felperesek arra hivatkoznak, hogy az alaprendelet fő, sőt egyedüli célja az állatok jóllétének védelme, és hogy e cél nem tartozik az Unió kizárólagos hatáskörébe. Az intézmények azonban nem bizonyították, hogy a fókák jóllétének védelmére irányuló, uniós szinten elfogadott jogszabály miért a legalkalmasabb és a legszükségesebb.

80 Emlékeztetni kell arra, hogy az alaprendelet elfogadása idején a szubszidiaritás elve az EK 5. cikk második bekezdésében került megfogalmazásra, amelynek értelmében azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos hatáskörébe, az Unió csak akkor és annyiban jár el, amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt azok uniós szinten jobban megvalósíthatók. Ezen elvet pontosította az EK-Szerződéshez csatolt, a szubszidiaritás és az arányosság elveinek alkalmazásáról szóló jegyzőkönyv (HL 1997. C 340., 173. o.), amely 5. pontjában az e feltételek teljesülésének meghatározására szolgáló iránymutatásokat is megállapít.

81 A jogalkotási aktusok tekintetében az említett jegyzőkönyv 6. és 7. pontja kimondja, hogy a Közösség csak a szükséges mértékben alkot jogszabályt, valamint hogy a közösségi intézkedéseknek a lehető legnagyobb teret kell hagyniuk a nemzeti döntés számára úgy, hogy az még megfeleljen az intézkedés célja megvalósulásának és a Szerződés követelményei tiszteletben tartásának.

82 A jegyzőkönyv továbbá 3. pontjában pontosítja, hogy a szubszidiaritás elve nem kérdőjelezi meg a Szerződés által a Közösségre ruházott hatásköröket, ahogyan azokat a Bíróság értelmezi.

83 Ennek kapcsán mindenekelőtt el kell utasítani a felpereseknek azon a téves állításon alapuló érvelését, miszerint az alaprendelet célja az állatok jóllétének védelme. Ahogyan ugyanis a fenti 64. pontban is szerepel, az említett rendelet célja a belső piac működési feltételeinek javítása az állatok jólléte védelmének figyelembe vételével.

84 Az EK 95. cikket illetően a Bíróság kimondta, hogy a szubszidiaritás elve alkalmazandó, ha a közösségi jogalkotó e jogalaphoz folyamodik, annyiban, amennyiben ez a rendelkezés nem a belső piacon folytatott gazdasági tevékenység szabályozására biztosít kizárólagos hatáskört számára, hanem csak arra, hogy az áruk szabad mozgása, illetve a szolgáltatásnyújtás szabadsága akadályainak felszámolásával vagy a versenytorzító hatások megszüntetésével javítsa a belső piac létrehozásának és működésének feltételeit (a fenti 41. pontban hivatkozott British American Tobacco [Investments] és Imperial Tobacco ügyben hozott ítélet 179. pontja).

85 Márpedig meg kell állapítani, hogy az alaprendelet célja nem valósítható meg kielégítő módon kizárólag az egyes tagállamokban elhatározott fellépés révén, és uniós szintű fellépést feltételez, ahogyan azt a jelen ügyre vonatkozó nemzeti szabályozások szerteágazó alakulása is bizonyítja. Ebből következik, hogy a tervezett fellépés célja uniós szinten jobban megvalósítható.

86 Mivel a felperesek érvelésük alátámasztására nem hivatkoznak további körülményekre, azt el kell utasítani.

87 Másodsorban az arányosság elvének állítólagos megsértését illetően emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az arányosság elve megköveteli, hogy az uniós intézmények aktusai ne haladják meg a szóban forgó szabályozás által kitűzött jogszerű célok elérésére alkalmas és ahhoz szükséges mértéket, így amikor több alkalmas intézkedés közül lehet választani, a legkevésbé kényszerítőt kell igénybe venni, és az okozott hátrányok nem lehetnek túlzottak az elérni kívánt célokhoz képest (lásd a C-15/10. sz. Etimine-ügyben 2011. július 21-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-6681. o.] 124. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

88 Az e feltételek tiszteletben tartásának bírói ellenőrzésével kapcsolatban a Bíróság a közösségi jogalkotó számára széles körű mérlegelési jogkört ismert el a ráruházott hatáskörök gyakorlása során azokon a területeken, ahol magatartása politikai, gazdasági és szociálpolitikai döntéseket igényel, illetve amikor összetett értékelést és mérlegelést kell végeznie. Így nem az a kérdés, hogy az ilyen területen megállapított valamely intézkedés volt-e az egyetlen vagy a lehető legjobb, mivel csupán az e területen meghozott intézkedésnek a hatáskörrel rendelkező intézmények által elérni kívánt céllal kapcsolatos nyilvánvalóan alkalmatlan jellege lehet kihatással az ilyen intézkedés jogszerűségére (lásd a fenti 28. pontban hivatkozott Vodafone és társai ügyben hozott ítélet 52. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

89 Mindazonáltal a közösségi jogalkotónak választását még ilyen jogkör birtokában is objektív kritériumokra kell alapoznia. Ezen túlmenően, a különböző lehetséges intézkedésekhez kapcsolódó korlátok értékelése során meg kell vizsgálni, hogy az elfogadott intézkedéssel elérni kívánt célok igazolhatnak-e az egyes gazdasági szereplőket érő, akár jelentős mértékű, kedvezőtlen gazdasági következményeket (lásd a fenti 28. pontban hivatkozott Vodafone és társai ügyben hozott ítélet 53. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

90 A jelen ügyben az alaprendelet (10)–(14) preambulumbekezdéséből következik, hogy e rendelet az érintett termékek belső piaca működése javításának célját követi az állatok jóllétének védelmére, valamint az inuit és más őslakos közösségek különleges helyzetére figyelemmel. Ezenkívül az alaprendelet-javaslat és maga a rendelet közötti összehasonlítás megmutatja, hogy a jogalkotó konkrétan elemezte az Unión belül ezen intézkedést szükségessé tévő helyzetet, és a Bizottság javaslatához képest jelentősen korlátozta a rendelet hatályát. Közelebbről az alaprendelet kizárólag az érintett termékek forgalomba hozatalát tiltja, és azt az utat választja, hogy egy igen általános tilalmi szabályt határoz meg, amelyhez lényegében egyetlen kivétel tartozik, miközben az alaprendelet 3. cikkének (4) bekezdése értelmében a Bizottságra ruházza a végrehajtására vonatkozó szabályok elfogadásának hatáskörét. Ebből azt kell leszűrni, hogy az előírt intézkedések szigorúan arra korlátozódnak, amit a jogalkotó a meghatározott termékek szabad mozgása előtt álló akadályok megszüntetése érdekében szükségesnek tartott.

91 Először is a felperesek által felhozott érvek nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy az alaprendelet nyilvánvalóan alkalmatlan a követett cél elérésére.

92 Egyrészről nem terjesztenek elő további érveket azon állításuk alátámasztására, amely szerint a fókatermékek tilalmára irányuló, az alaprendeletben szereplő intézkedés nem képes hozzájárulni a belső piac létrehozásának elősegítéséhez. Másrészről – mint ahogyan a szubszidiaritás elve állítólagos megsértésének vizsgálata során is –, azon a téves állításon alapuló érvelésüket, amely szerint az alaprendelet célja az állatok jóllétének védelme, el kell utasítani.

93 Másodszor a felperesek azon érvét is el kell utasítani, amely szerint az alaprendelet túlmegy azon a mértéken, amely a céljainak eléréséhez szükséges. Az említett rendelet aránytalan jellege ugyanis nem vizsgálható más célokra tekintettel, mint amely célt ugyanezen rendelet követ.

94 A felperesek azon érve sem fogadható el, amely szerint a címkézésre vonatkozó intézkedés kevésbé korlátozó és hatékonyabb lenne az alaprendelet céljainak elérése érdekében.

95 Az alaprendeletből következik, hogy olyan intézkedés elfogadását, amely kizárólag olyan fókatermékek forgalomba hozatalát teszi lehetővé, amelyek tiszteletben tartják az állatok jóllétével kapcsolatos követelményeket, valamint közelebbről a címkézésre vonatkozó intézkedés elfogadását a jogalkotó megvizsgálta, majd elvetette. E tekintetben az említett rendelet (11) és (12) preambulumbekezdése kimondja, hogy „[b]ár lehetséges a fókák leölése és megnyúzása szükségtelen fájdalom, megpróbáltatás, félelem és más fajta szenvedés elkerülésével is, a fókavadászat körülményeit tekintve az állatjólléti követelmények vadászok általi tiszteletben tartásának következetes igazolása és ellenőrzése a gyakorlatban nem kivitelezhető, vagy legalábbis azt nagyon nehéz végrehajtani hatékony módon, amint azt az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság 2007. december 6-án megállapította”, és hogy „[e]gyértelmű az is, hogy a harmonizált szabályok egyéb formái, például a címkézési követelmények, nem érnének el hasonló eredményeket, [továbbá hogy] jelentős terheket róna a gazdasági szereplőkre az, ha előírnák a gyártók, nagy- vagy kiskereskedők számára, hogy címkézzék fel az egészben vagy részben fókákból készült termékeket, és ez aránytalanul költséges is lenne olyan esetekben, amikor a fókatermékek csak kis részét jelentik az érintett terméknek, [míg] [e]zzel szemben az e rendeletben foglalt intézkedéseknek könnyebb lesz megfelelni, megnyugtatván közben a fogyasztókat is”.

96 A fentiekből azt a következtetést kell levonni, hogy miután a gyakorlatban elemezte ezen intézkedések hatályának kérdését, a jogalkotó úgy vélte, hogy azok nem teszik lehetővé a követett cél elérését, és hogy még a fókatermékek forgalomba hozatalának általános tilalma biztosítja a legjobban az áruk szabad mozgását. A felperesek által felhozott egyik érv sem alkalmas annak alátámasztására, hogy e megfontolások tévesek. E tekintetben meg kell említeni, hogy azon körülmény, miszerint álláspontjuk szerint semmilyen szervet nem ismertek még el a megtámadott rendelet 6. cikke alapján, és jelenleg teljes forgalombahozatali tilalom áll fenn, nem az alaprendelet, hanem a megtámadott rendelet érvényességét érinti.

97 Harmadszor az alaprendelet szigorú értelemben vett arányos jellegét illetően a felperesek azt állítják, hogy az aránytalan hatásokat gyakorol az inuit közösségekre nézve abban az értelemben, hogy jelentősen befolyásolja e közösségek túlélését. A rájuk vonatkozó mentesség üres szó maradt, különösen azon körülmény folytán, hogy maguk az inuitok nem foglalkoznak a fókatermékek kereskedelmével.

98 E kijelentés alátámasztása érdekében a felperesek a keresetlevél egyes pontjaira történő hivatkozásra szorítkoznak. Meg kell azonban jegyezni, hogy e pontok csupán az inuit közösségek életmódját, az általuk folytatott fókavadászatot, valamint e népcsoportok életének és túlélésének nehézségeit írják le. Kizárólag a keresetlevél 34. pontja foglalkozik az intézkedésnek a helyzetükre gyakorolt hatásaival annak kimondásával, hogy az alaprendelettel együttesen – és az utóbbi megszorító értelmezésére tekintettel – értelmezett megtámadott rendelet miatt a fókatermékek Unióba irányuló kivitelének nagyobb része meg fog szűnni, és ezért ez súlyosan érinti az inuitok fókatermékeinek az Unióba irányuló kivitelét. Azt a következtetést vonják le, hogy a megtámadott rendelet valószínűleg egy jelentős piac, valamint az ahhoz kapcsolódó infrastruktúrák eltűnéséhez vezet majd. A tárgyaláson a felperesek mindezt azzal egészítették ki, hogy az inuitoknak nem maradt más választásuk, mint hogy kereskedelmi vállalkozásokra és az azokhoz kapcsolódó infrastruktúrákra támaszkodjanak, valamint elszenvedjék az Unió piacán engedélyezett fókatermékekre vonatkozó bizonyítványokat kibocsátó elismert szervek vitatott rendszeréhez kötődő nehézségeket. Márpedig ezek a – tulajdonképpen rendkívül általános és nem alátámasztott – megállapítások nem bizonyítják az inuit közösségeket érő olyan sérelem fennállását, amely aránytalan lenne az alaprendelet által követett céllal.

99 Harmadszor a választott eszköz, azaz a rendelet bírálatát illetően emlékeztetni kell arra, hogy a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyv 6. pontja úgy rendelkezett, hogy „[a]zonos feltételek mellett az irányelveket a rendeletekkel szemben […] előnyben kell részesíteni”.

100 E rendelkezést összefüggéseiben kell értelmezni, különös tekintettel a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyv fent említett pontjának első mondatára, amely szerint az uniós intézkedésnek azt a lehető legegyszerűbb formáját kell kiválasztani, amely még lehetővé teszi az intézkedés céljának kielégítő megvalósítását és az eredményes végrehajtást. Rá kell tehát mutatni, hogy annak kimondásával, hogy „azonos feltételek mellett" az irányelveket előnyben kell részesíteni, e rendelkezés a használt eszköz megválasztása tekintetében mérlegelési mozgásteret biztosított a jogalkotó számára.

101 Az alaprendelet-javaslat 16. oldalán a Bizottság úgy vélte, hogy a rendelettől eltérő eszközök nem lettek volna megfelelők, különös tekintettel arra, hogy az irányelv nemzeti átültető intézkedéseket tesz szükségessé, és növeli az eltérő alkalmazások kockázatát, valamint hogy a hatályban lévő kereskedelmi tilalmaktól való esetleges eltérések egységes alkalmazásának biztosítása is elengedhetetlen.

102 Tekintettel az alaprendeletben szereplő azon intézkedésre, amely lényegében olyan tilalomban áll, amely egy mentességet és két kivételt ismer, és amely az uniós szintű végrehajtására vonatkozóan intézkedéseket tesz szükségessé, meg kell állapítani, hogy az uniós jogalkotó tiszteletben tartotta e követelményeket, és nem bizonyított, hogy az irányelv megfelelőbb eszköz lett volna. Ezenkívül azzal, hogy az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzétételétől számított huszadik naptól alkalmazandó általános szabályt állapított meg, és hogy 8. cikkében kimondta, miszerint az intézkedés lényegét tartalmazó 3. cikke 2010. augusztus 20-tól alkalmazandó, az alaprendelet gondoskodott a tilalom gyors hatálybalépéséről, miközben szükséges időt biztosított a Bizottság számára a végrehajtásával kapcsolatos intézkedések elfogadására.

103 Következésképpen a jelen jogalap második részét is el kell utasítani.

– Az alapvető jogok megsértésére alapított harmadik jogalapról

104 A felperesek szerint az alaprendelet sérti az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény (a továbbiakban: EJEE) 1. kiegészítő jegyzőkönyvének 1. cikkét, valamint – az EJEE 9. és 10. cikkével együttesen olvasott és a Bíróság ítélkezési gyakorlatában értelmezett – 8. cikkét, valamint a meghallgatáshoz való alapvető jogot. E jogokat ezenkívül az őslakos népek nemzetközi jogi védelmére vonatkozó azon rendelkezésekre tekintettel is kell értelmezni, amelyek különösen az őslakos népek jogairól szóló, 2007. szeptember 13-án elfogadott ENSZ-nyilatkozat 19. cikkéből következnek.

105 Elöljáróban meg kell jegyezni, hogy az EJEE azon cikkei által biztosított védelmet, amelyekre a felperesek hivatkoznak, az uniós jogban egyenként az Európai Unió Alapjogi Chartájának (HL 2010. C 83., 389. o.) 17., 7., 10. és 11. cikke hajtja végre. Következésképpen kizárólag az utóbbi rendelkezésekre kell hivatkozni (lásd ebben az értelemben a C-386/10. P. sz., Chalkor kontra Bizottság ügyben 2011. december 8-án hozott ítélet [EBHT 2011., I-13085. o.] 51. pontját).

106 Elsőként a felperesek azt állítják, hogy az alaprendelet nem veszi figyelembe a tulajdonhoz való jogukat abban az értelemben, hogy hatással van a felpereseknek a jövedelmük jelentős forrását képező fókatermékek Unión belüli kereskedelmi hasznosítására vonatkozó jogára, és ennek következtében az inuit népcsoportok egészségére és jóllétére. A felperesek tulajdonhoz való joga gyakorlásának ilyen korlátozása csak akkor igazolt, ha arányos a követett célhoz képest. A felperesek azt állítják, hogy a C-402/05. P. és C-415/05. P. sz., Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben 2008. szeptember 3-án hozott ítélet (EBHT 2008., I-6351. o.) végkövetkeztetései az esetükben alkalmazandók, mivel e tilalom a tulajdonhoz való joguk gyakorlásának jelentős korlátozásával jár.

107 Először is meg kell jegyezni, hogy a jelen ügy tényállása nagyban eltér a fenti 106. pontban hivatkozott Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben hozott azon ítélet alapjául szolgáló tényállástól, amely egy pénzkészletek befagyaztására irányuló olyan intézkedést érintett, amelyről a Bíróság megállapította, hogy – jóllehet csak olyan ideiglenes intézkedésnek minősül, amelynek nem célja az érintett személyeknek a tulajdonuktól való megfosztása – ezen ügyben kétségtelenül a felperes tulajdonjoga gyakorlásának korlátozását jelentette, amely korlátozást ráadásul jelentősnek kell tekinteni a befagyasztási intézkedés általános hatályára tekintettel, és figyelembe véve azon időpontot, amelytől kezdve a felperesre alkalmazandó volt. A jelen ügyben a felperesek lényegében a tulajdonhoz való joguk megsértésére hivatkoznak, amennyiben az az elfogott fókákra vonatkozik.

108 Emlékeztetni kell arra, hogy az alaprendelet nem tiltja azon fókatermékek forgalomba hozatalát, amelyek az inuitok és egyéb őslakos közösségek által hagyományosan folytatott vadászatból származnak, és hozzájárulnak a létfenntartásukhoz. A felperesek azt állítják, hogy e rendelkezés csupán „üres szó”. Mindazonáltal még annak feltételezése esetén is, hogy a fenti 106. pontban hivatkozott Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben hozott ítéletben levont következtetéseket a jelen ügyben is alkalmazni lehet, a felperesek nem hoznak fel arra vonatkozó bizonyítékokat, hogy az alaprendelet ezen egyedüli rendelkezése folytán sérült a tulajdonhoz való joguk. Ahogyan a fenti 98. pontban is szerepel, a keresetlevélnek a felperesek által e tekintetben hivatkozott pontjaiban szereplő magyarázatok e kérdésben nem hasznosak.

109 Egyébiránt, tekintettel arra, hogy a felperesek igen eltérő származásúak, és többségükben nem tartoznak az inuit közösségekbe, bizonyítaniuk kellett volna, hogy az általuk említett kategóriák tekintetében a tulajdonjogukat milyen hatások érték. E vonatkozásban emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság pontosította, miszerint a tulajdonhoz való jog biztosítékai nem vezethetnek egyszerű kereskedelmi érdekek vagy lehetőségek védelméhez, amelyek esetlegessége magának a gazdasági tevékenységnek a lényegéhez tartozik (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-120/06. P. és C-121/06. P. sz., FIAMM és társai kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben 2008. szeptember 9-én hozott ítéletének [EBHT 2008., I-6513. o.] 185. pontját). Következésképpen a felperesek erre vonatkozó érvelése nem fogadható el.

110 Másodszor a meghallgatáshoz való jog állítólagos megsértése kapcsán a felperesek azt állítják, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint az alkalmazandó eljárásoknak – valamely személy tulajdonjogának jelentős korlátozása esetén – megfelelő alkalmat kell biztosítaniuk az érintett személy részére álláspontjának az illetékes hatóságok előtti bemutatására. Ezenkívül e jogot az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozat 19. cikkére tekintettel kell értelmezni.

111 Ezen érvelés nem fogadható el. Először is a tulajdonjog korlátozását megelőzően történő meghallgatáshoz való jogot illetően emlékeztetni kell arra, hogy a felperesek nem bizonyították tulajdonjoguk bármilyen megsértését (lásd a fenti 106–109. pontot).

112 Ezt követően emlékeztetni kell arra, hogy az Unió hatásköreit a nemzetközi jog tiszteletben tartásával kell gyakorolni, mivel a Bíróság ezenkívül rámutatott, hogy az említett hatáskörök alapján elfogadott aktust a nemzetközi jog releváns szabályaira tekintettel kell értelmezni, és annak hatályát körülhatárolni (lásd a C-402/05. P. és C-415/05. P. sz., Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben 2008. szeptember 3-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-6351. o.] 291. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Márpedig a felperesek által hivatkozott szöveg egy nyilatkozat szövege, az tehát nem rendelkezik a nemzetközi szerződések kötelező erejével. Nem tekinthető úgy, hogy e nyilatkozat az uniós jog által biztosítottakhoz képest önálló és kiegészítő jogokat biztosíthat az inuitok részére.

113 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a Szerződés valamely cikkén alapuló uniós aktus elfogadásának eljárása keretében az uniós jogalkotót csak olyan konzultációs kötelezettségek terhelik, amelyeket a szóban forgó cikk ír elő (a Bíróság C-104/97. sz., Atlanta kontra

Európai Közösség ügyben 1999. október 14-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-6983. o.] 38. pontja). Márpedig az EK 95. cikk nem ír elő különös kötelezettséget a jogalkotó számára a felperesekkel folytatott konzultáció tekintetében.

114 Mindenesetre a Bizottság – amelyet a Parlament és a Tanács támogat – azt állítja, hogy az inuit közösségekkel széles körben, több alkalommal konzultált mind az alaprendelet, mind pedig a végrehajtási rendelkezések kidolgozása során. A felperesek az említett megbeszélések közül néhánynak a relevanciáját és a hasznosságát kétségbe vonják. Mindazonáltal nem vitatott, hogy az inuitokra vonatkozó mentességet az inuit közösségek képviselőinek részvételével zajló 2009. január 21-i megbeszélést követően vezették be.

115 Végül az alaprendelet (1) preambulumbekezdéséből következik, hogy az uniós jogalkotó ténylegesen figyelembe vette az inuit közösségek különleges helyzetét, ahogyan az az őslakos népek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatban is szerepel, és ezért vélte úgy, hogy engedélyezni kell az általuk hagyományosan folytatott, a létfenntartásukhoz hozzájáruló vadászatokból származó termékek mentesítését.

116 Harmadszor a felperesek szerint az alaprendelet elfogadásával a jogalkotó nem találta meg azt a megfelelő egyensúlyt az inuitok érdekei és az említett rendelet által szem előtt tartott érdekek között, amely jelentősen befolyásolja a felperesek életfeltételeit, és általában az inuit lakosság életfeltételeit.

117 Ezt az érvelést el kell utasítani. A felperesek ugyanis nem hoznak fel olyan érveket vagy bizonyítékokat, amelyek bizonyítanák az EJEE 8. cikkének állítólagos megsértését. Ahogyan az a fenti 98. és 108. pontban szerepel, a kereset azon pontjaiban szolgáltatott magyarázatok, amelyekre a felperesek e tekintetben hivatkoznak, ebben az értelemben nem szolgálnak további adalékokkal. Az EJEE 9. és 10. cikkét, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 10. és 11. cikkét illetően a felperesek elismerik, hogy azokat az alaprendelet nem sérti közvetlenül.

118 Mindenesetre emlékeztetni kell arra, hogy az alaprendelet (15) preambulumbekezdéséből következően e rendelet nem érinti a fókavadászatot szabályozó uniós és nemzeti szabályokat, és hogy 3. cikkének (1) bekezdése alapján az említett rendelet engedélyezi az inuit közösségek és egyéb őslakos közösségek által hagyományosan folytatott, a létfenntartásukhoz hozzájáruló vadászatokból származó fókatermékek forgalomba hozatalát.

119 Következésképpen a jelen jogalap harmadik részét, és ily módon a jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

A hatáskörrel való visszaélésre alapított második jogalapról

120 E másodlagosan felhozott jogalap keretében a felperesek azt állítják, hogy a Bizottság más célra használta hatásköreit, mint amilyen célból azokat ráruházták. A Bizottság ugyanis ahelyett, hogy hatékony kivételt állapított volna meg az inuitok vonatkozásában, azzal a céllal lépett fel, hogy teljesen megakadályozza valamennyi – többek között az inuitok által folytatott vadászatokból származó – fókaterméknek az Unió piacán történő forgalomba hozatalát.

121 Ahogyan azt a Bíróság több ízben kimondta, valamely jogi aktus csak akkor jogellenes hatáskörrel való visszaélés miatt, ha objektív, releváns és egybehangzó ténykörülmények alapján nyilvánvaló, hogy azt kizárólag vagy legalábbis elsősorban a hivatkozott céltól eltérő cél elérése, vagy az ügy körülményeinek kezelésére a Szerződés által kifejezetten előírt eljárás megkerülése érdekében fogadták el (a Bíróság C-331/88. sz., Fedesa és társai ügyben 1990. november 13-án hozott ítéletének [EBHT 1990., I-4023. o.] 24. pontja és a C-110/97. sz., Hollandia kontra Tanács ügyben 2001. november 22-én hozott ítéletének [EBHT 2001., I-8763. o.] 137. pontja).

122 A megtámadott rendelet releváns preambulumbekezdései az alábbiak szerint rendelkeznek:

„(1) Az 1007/2009/EK rendelet engedélyezi az inuitok és más őslakos közösségek által hagyományosan folytatott vadászatokból származó, a létfenntartásukhoz is hozzájáruló fókatermékek forgalomba hozatalát. […]

(2) Ezért szükséges meghatározni e fókatermékek behozatalának és az Unióban való forgalomba hozatalának részletes feltételeit az [alap]rendelet egységes alkalmazása érdekében.

(3) Indokolt engedélyezni az inuitok és más őslakos közösségek által hagyományosan folytatott vadászatokból származó, a létfenntartásukhoz is hozzájáruló fókatermékek forgalomba hozatalát, amennyiben az ilyen fókavadászat a közösség kulturális örökségének részét képezi, és a fókatermékek a hagyománynak megfelelően legalább részben felhasználásra, fogyasztásra vagy feldolgozásra kerülnek a közösségeken belül.

[…]

(5) E kivételes keretrendszeren belül hatékony mechanizmust kell bevezetni az e követelményeknek való megfelelés megfelelő ellenőrzésére. E mechanizmus nem korlátozhatja a szükséges mértéknél jobban a kereskedelmet.

[…]

(12) Tekintve hogy e rendelet az [alap]rendelet 2010. augusztus 20-tól alkalmazandó 3. cikkének végrehajtására vonatkozó részletes szabályokat állapítja meg, sürgős, hogy hatályba lépjen.”

123 A fentieknek megfelelően a megtámadott rendelet 3. cikke alapján:

„(1) Az inuitok vagy más őslakos közösségek által folytatott vadászatokból származó fókatermékek csak akkor hozhatók forgalomba, ha megállapítható, hogy olyan fókavadászatokból származnak, amelyek az alábbi feltételek mindegyikét teljesítik:

a) olyan inuit vagy más őslakos közösségek által folytatott fókavadászatok, amely közösségekben él az adott földrajzi régióban folytatott fókavadászat hagyománya;

b) a vadászatból származó fókatermékek a hagyománynak megfelelően legalább részben felhasználásra, fogyasztásra vagy feldolgozásra kerülnek a közösségeken belül;

c) a fókavadászat hozzájárul a közösség létfenntartásához.

(2) A forgalomba hozatal idején a fókaterméket a 7. cikk (1) bekezdésében említett bizonyítványnak kell kísérnie.”

124 A megtámadott rendelet 6. és 7. cikke szerint az azt tanúsító bizonyítványokat, hogy a fókatermékek megfelelnek a meghatározott feltételeknek, „elismert szervek” állítják ki.

125 Végül az említett rendelet 12. cikke alapján a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

126 A felperesek két érvcsoportra hivatkoznak. Először is arra, hogy a megtámadott rendeletet nem fogadták el ésszerű időben a forgalombahozatali tilalom alkalmazásának kezdetét megelőzően. A Bizottság késlekedett az „inuit kivétel” végrehajtásának előkészítésével.

127 Másodszor a megtámadott rendelet – ahogyan azt a Bizottság elfogadta és értelmezte – megfosztja az „inuit kivételt” a hatékony érvényesüléstől. Közelebbről az erre vonatkozó cikk megsértésével a megtámadott rendelet megtiltja az olyan fókatermékeknek az Unió piacán történő forgalomba hozatalát, amelyek az inuit közösségek által hagyományosan folytatott vadászatból származnak, de amelyeket ezt követően nem inuit közösségek dolgoznak fel vagy értékesítenek.

128 Meg kell állapítani, hogy ezen – többségében nem alátámasztott – állítások egyike sem alkalmas annak bizonyítására, hogy a jelen ügyben a Bizottság a megtámadott rendelet (2) preambulumbekezdésében kimondottól eltérő célokra használta hatáskörét.

129 Először is a megtámadott rendelet elfogadásának időpontját illetően meg kell jegyezni, hogy azt 2010. augusztus 10-én fogadták el, 2010. augusztus 17-én hirdették ki, és 12. cikke alapján a kihirdetését követő harmadik napon, tehát 2010. augusztus 20-án lépett hatályba, azaz az alaprendelet 3. cikke (1) bekezdése alkalmazása kezdetének napján. Márpedig e körülmény önmagában nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a Bizottság a kitűzött cél megvalósulásának megakadályozása érdekében járt el. Egyébiránt nem róható fel a Bizottságnak, hogy konzultációt folytatott a különböző érintett felekkel, az állatjogvédelmi szervezeteket is beleértve. A felperesek által előterjesztett megállapítások bírálatokat tartalmaznak a Bizottság által folytatott konzultációs eljárással kapcsolatban, de ezek nem minősülhetnek hatáskörrel való visszaélés bizonyítékának. Ellenkezőleg, az a körülmény, hogy a Bizottság konzultációt folytatott e különböző felekkel, az inuit közösségek képviselőit is beleértve, kizárólag azt jelzi, hogy a Bizottság ténylegesen meg kívánta ismerni a rendezendő kérdéskör szempontjából releváns valamennyi körülményt. Egyébiránt a Bizottság rámutat – és ezt a felperesek sem vitatják –, hogy több felperes jelen volt a 2009. november 18-i megbeszélésen, amelynek során kiosztották és megvitatták, majd azonnal közzétették az interneten a tervezett szövegről szóló tájékoztatót. Ezenkívül a Bizottság a megtámadott rendelet tervezetét 2010. június 2-án közzétette az interneten.

130 Másodszor az arra alapított érvelést illetően, hogy a Bizottság túl szélesen értelmezi a tilalmat és túl szigorúan az attól való eltérési lehetőségeket, meg kell jegyezni, hogy ezen érveléssel a felperesek valójában a megtámadott rendeletben szereplő intézkedések tartalmát és joghatásait bírálják, amelyek szerintük nem felelnek meg az említett rendeletnek az alaprendeletben előre meghatározott céljának. A felperesek azt állítják, hogy a megtámadott rendelet tartalma – a Bizottság értelmezésében – azt bizonyítja, hogy a Bizottság által követett valódi cél eltért attól, mint amiért az alaprendelet hatásköröket biztosított a számára. Ezen állítások alátámasztására olyan nyilatkozatokat mutatnak be, amelyek a Bizottságnak és a nemzeti hatóságoknak az előírt szabályok gyakorlati alkalmazásával kapcsolatos értelmezését tartalmazzák. Márpedig sem ezen érvelésben, sem az ügy irataiban semmi nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a Bizottság a megtámadott rendelet elfogadása során ilyen – az érintett termékek kereskedelmére állítólagosan kedvezőtlen – joghatások elérését tűzte volna ki célul. A felperesek érvelése inkább az említett nyilatkozatok alaprendelettel való összeegyeztethetőségének ellenőrzését teszi szükségessé.

131 Következésképpen a jelen jogalapot el kell utasítani.

132 A fentiek összességére tekintettel a megsemmisítés iránti kérelmet, és ennélfogva a keresetet teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

133 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperesek pervesztesek lettek, őket a Bizottság kérelmének megfelelően a saját, valamint az ez utóbbi részéről felmerült költségek viselésére kell kötelezni.

134 Az említett rendelet 87. cikke 4. §-ának első albekezdése alapján a Tanács és a Parlament maguk viselik saját költségeiket.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (hetedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék keresetet elutasítja.

2) A Törvényszék az Inuit Tapiriit Kanatamit, a Nattivak Hunters and Trappers Associationt, a Pangnirtung Hunters' and Trappers' Associationt, Jaypootie Moesesiét, Allen Kooneeliusiét, Toomasie Newkingnakot, David Kuptanát, Karliin Aariakot, a Canadian Seal Marketing Groupot, a Ta Ma Su Seal Products, Inc.-t, a Fur Institute of Canadát, a NuTan Furs, Inc.-t, a GC Rieber Skinn AS-t, az Inuit Circumpolar Council Greenlandet (ICC-Greenland), Johannes Egedét, a Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiatot (KNAPK), a William E. Scott & Sont, az Association des chasseurs de phoques des Îles-de-la-Madeleine-t, a Hatem Yavuz Deri Sanayi iç Ve Diş Ticaret Ltd Şirketit és a Northeast Coast Sealers' Co-Operative Society, Ltd-t kötelezi saját költségeik és az Európai Bizottság részéről felmerült költségek viselésére.

3) Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa maguk viselik saját költségeiket.

Dittrich Wiszniewska-Białecka Prek

Kihirdetve Luxembourgban, a 2013. április 25-i nyilvános ülésen.

Aláírások